943

F

60

HET
HUWLYK
VAN DEN
CAPUCYN.

910 00 DA

HET HUWLYK VAN DEN CAPUCYN,

BLYSPEL.

GEVOLGD NAAR HET FANSCH VAN

VOLMERANGES,

DOOR

ADOLF TACK.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

TE AMSTERDAM, by
ABRAHAM MARS, 1800.
Met Privilegie.

AAN

MYNEN VRIEND,

DEN

HEERE,

Mr. RYCKLOFF CORNELIO VAN GOENS.

Onder de veelvuldige genoegens, die ik in den omgang met u als mynen oprechten vriend, maar tevens ook als den beöeffenaar van ſchoone kunsten en wetenſchappen, my te binnen brenge, herinner ik my ook, dat toen wy, voor de eerstemaal, op het Fransch Tooneel *le Mariage du*

Ca-

Capucin zagen vertoonen, dit ſtukjen u, zoo wegens deszelfs inhoud als uitvoering, zeer behaagde.

Zedert dien tyd is het, meer dan eens, het onderwerp van ons geſprek geweest, 't welk my op de gedachten bracht om er eene Nederduitſche vertaling van te vervaardigen. Ook vleide ik my tevens, dat het u niet onängenaam zoude zyn, uw' naam aan het hoofd van hetzelve geplaatst te zien.

Geen Exemplaren zullen voor echt gehouden worden, dan die door den *Secretaris* van den *Stads Schouwburg* onderteekend zyn.

W. Zaverkorn
mz.

PERSONAADJEN.

JULIE DES BOIS, *minnares van Dorfainville en meesteres van de herberg.*

DORSAINVILLE, *Officier, voor dezen Minnaar van Julie, vermomd in een Capucynsgewaad.*

AUGUSTIN, } *haar kinderen.*
CHARLOTTE, }

DE JONGE DORSAINVILLE, *Officier.*

ROCHEMONT, *Procureurs Klerk, in de kleeding van een' Officier.*

MARGRIET, *oude huisbediende van Juffr. des Bois.*

BRILLANT, *paruikemaker.*

EEN OFFICIER.

SOLDATEN.

EENIGE KNECHTS EN MEIDEN.

Het ſtuk ſpeelt op de Frontieren van Piemont.

HET

HET HUWLYK VAN DEN CAPUCYN,

BLYSPEL.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

Het tooneel verbeeldt de gemeene kamer in de herberg van Juffrouw Des Bois: aan de rechter zyde des tooneels ſtaat een toilet-tafel.

MARGRIET *alleen, by de deur ſtaande en als tegen iemand ſprekende.*

Goeden dag, Mynheeren, goede reis; vaartwel! Eindelyk zyn zy vertrokken: ik dacht dat 'er van daag geen tyd zou overſchieten, om myn toilet te maken. (*Zy plaatst zich aan haar toilet.*) Wat ſtaat deze muts my ſlecht! Ik zie 'er toch nog al zo kwaad niet uit: een weinigjen poeder.... en dan ben ik toch niet om van de hand te wyzen. 't Is waar, vóór twintig jaren was ik wel zo mooi als nu. Die tyd! die tyd! welk een verandering maakt hy, op de ſchoon-

heid van een vrouw! Als myn minnaar my toen gezien had! Hem...! laat ik eens zien hoe dit lint ſtaat? goed! welzoo? ik kan de hoofden nog wel op hol maken. Maar die lelyke Brillant komt nog niet, en de chocolade is al klaar; ik heb hem gezegd, dat wy ſamen ontbyten zouden. Laten wy intusſchen onze rekening opmaken! (*Zy teld geld.*) Goed! als myn meesteresſe gekleed is, zal ik het haar geven. Zy rust! Zoo veel te beter: ik waak voor haar. Zy is wel te beklagen: zedert tien jaar, dat ik by haar dien, is 'er nog geen dag voorby gegaan, dat zy niet ſchreide; en waarom? Ja, daar ben ik nog onkundig van. Zy weent altyd, als zy haar twee kinderen omhelst, die zy evenwel met een onverbeterlyke zorg, zelf boven haren ſtand, opvoedt; zy zyn niet boven de elf en twaalf jaren, en met dat al zeer wel onderwezen, en zeer beminlyk; myn meesteres is ryk, en men moet haar recht doen: zy verdient dat het haar welgaat. Deze herberg is zeer getrokken, en, in weêrwil van haar daaglykſche aalmoesſen (want de armen worden voor niet bediend) wordt zy ryk. — Maar, waar komt haar droefheid van daan? is zy weduwe? wie is de vader van die kinderen? Zy heeft een *portrait*, dat zy dikwils aanſchouwt; zou dit 'er de oorzaak van zyn?... Ja! wie weet dat? ik kan 'er niet wys uit worden. Maar ik wilde toch gaarne haar geheim weten. — Kom, kom! Mejuffrouw Margriet, verzet

uw

uw nieuwsgierigheid: zy laat u het gezag in huis, dat is genoeg: gy moet zwygen, verstaat gy! ô! Ik zal zwygen. Maar het uur nadert, laat ik zien of die drommelsche jonge haast komt. Die liefdè, die liefde weet wat! zy verwekt my verschrikkelyk veel kwelling. Maar waarom bemin ik toch op myne jaren? welke gekheid! Margriet! gy zult het u beklagen, myn kind, gy zult het u beklagen. Misschien is die paruikemaker van een goed humeur; en wanneer hy eens myn man is, zal het zo veel te slimmer zyn. Als wy getrouwd zyn, zal ik hem beknorren; hy zal myne bevelen moeten gehoorzamen, en wy zullen een leventjen samen leiden, zoo als 'er nog nooit een gezien is....

TWEEDE TOONEEL.

MARGRIET, BRILLANT,
zingende binnenkomende.

BRILLANT.

Dakke, Juffrouw Margriet.

MARGRIET, *een weinigjen koel.*

Goeden dag, Mynheer Brillant.

BRILLANT.

Myne engele! ikke fynde u deze morke zo dilicieuse, dat de Aurore, die oppe gaat, minder schone is als ky.

MARGRIET.

Nu, nu, het is wèl zo! Hou op met uw complimenten.

BRILLANT.

Ky ebt het air, van een weinikjen boos te zyn.

MARGRIET.

Ik moet zeggen, het ſtaat u wel, een meisjen, zo als ik, naar u te laten wachten. Indien ik my niet ontzag, ſmeet ik, zo waar als ik leef, de chocolade in de asch.

BRILLANT.

Okke! neen! doete datte niet, myn kleine; het goete datte men verliest, laat zik niet kemakkelyk weder ſynden.

MARGRIET.

Kost gy dan niet eerder komen?

BRILLANT.

De ſlaape was als loote op myne ooken, en die aankename droome voltigeerde om my heen. Ik zak u...

MARGRIET.

My?

BRILLANT.

Ikke was ver van u, myn skurkje! en eikentlyke was ikke ſlakke by u.

MARGRIET.

By my? hoe dat?

BRILLANT.

Hoor: de waarheid zal uite myn monte komen.

MAR-

MARGRIET, *lachende.*

De waarheid in den mond van een' Franſche paruikemaker? Wy leven dan wel in een wonderlyke eeuw.

BRILLANT, *naar zyn hoofd wyzende.*

Ky zyt altyd daar in myne *idée;* dak en nakte, ikke denke aan niets dan aan u.

MARGRIET.

Gy ziet 'er wel naar uit om verliefd te zyn. Gy zyt het nog nooit geweest.

BRILLANT.

Ak! mokt het einde van myne droome eene *reäliteite* worden!

MARGRIET.

En, wat beteekende die droom dan?

BRILLANT.

Datte ky van daak uwe hante my keefde.

MARGRIET.

Ik?

BRILLANT.

Ky zelve, keſuikerde *creature!* ikke zak dat ky 'er in toeſtemme, om myne frouwe te worden, en toen hatte ik keene tyte te verliezen. Ikke conduiſeerde n naar de temple de *l'Hymen:* hy verééníkde ons. De amours, de cupidoos, de plaiſirs, alles procureerde ons die aankenamen jouisſances, en ikke begon al gelukkig te worden, toen de hongere my te zeven uuren wakkere maakte: ik ſtond oppe, trek myn kleer' an; *et me voilà.*

MARGRIET.

't Is wel een aangename droom, dien gy daar gedaan hebt! Welnu, de honger zal u denkelyk wel bygebleven zyn: laat ons aan tafel gaan. (*Zy gaan aan tafel zitten.*)

BRILLANT.

Kaarne, ak! *doucement*, ky schenkt te veele – daar is meere als ikke over zal laten; ikke benne keen kroote eetere.

MARGRIET.

Kom aan, gy lust immers wel wat?

BRILLANT, *hy wil haar omhelzen.*

Ikke zal u *généreusement* hier voor betalen.

MARGRIET.

Geen familiariteiten, hoorje wel!

BRILLANT.

Ô, Het is de erkentenisse die my *inspirere.*

MARGRIET.

Al wat u behaagt; maar handen te huis.

BRILLANT.

Ikke bemin de sexe, ikke bemin de vrouwen; en ky zyt zo *divin:* deze chocolade is een nectare, 't is eene salve voor de borste.

MARGRIET.

Ja, hy is lekker.

BRILLANT.

Ky ebt et heele kwaate in deze huis, niet waar?

MAR-

MARGRIET.

Ik beklaag 'er my niet over! Myne Meesteresse is mild, en zy heeft het beste hart van de waereld.

BRILLANT.

Ja; zy is een voorbeelde van *généreusiteite*.

MARGRIET.

Met dat al is zy niet gelukkig.

BRILLANT.

Men weet niet, waar 't haar skorte?... een man, mokelyk!....

MARGRIET.

Zwyg! dat zyn onze zaken niet.

BRILLANT.

Nu, nu, spreek wy dan van onze huwelyke.

MARGRIET.

Dat zal geschieden, wanneer gy wilt.

BRILLANT.

Morke, ja morke dan; want ikke beminne zo, zo... ikke brande, ikke...

MARGRIET.

Gy zyt dan wel driftig!

BRILLANT.

Het is de sterke liefdevuure, dat ik in dit arte draake.

MARGRIET.

Een wonderlyk schepzel! hy doet my lachen met zyn sterke liefde.

BRILLANT.

Niets is te vergelyk aan myne drifte; maar, liefe Juffrouw Marguerite, ikke eb een verzoekke aan u te doene.

MARGRIET.

Welk verzoek?

BRILLANT.

Ikke vrees *importun* te zyn; maar in de note kan men zik niet beter adresfere als by zyn frienten.

MARGRIET.

Voozeker!

BRILLANT.

Ikke zou eene kleine zestig kulden nodik hebben; zoudt ky my die niet kun leen.

MARGRIET.

ô Neen, neen! gy zyt een losbol, gy fpeelt, gy gaat in de kroeg; en myn geld zou verloren zyn.

BRILLANT.

ô! Ky *taxeert* my onrektevaardik.

MARGRIET.

Onrechtvaardig? Men moest u misfchien maar op uw woord gelooven!

BRILLANT.

Ancien militaire! myn fchoonfte *parure* is de *uniform*. De knekte van de officier heeft my verkochte zyn *equipage tout entier*; ik heb hem een *accompte* kekeven, en hem beloofd morke de reste: ikke kan niet manquer aan myn woord.

MAR-

MARGRIET.

In vredesnaam. Ziedaar, in deze beurs is juist de ſom die gy vraagt; ga, en pas 'er op om my die, zo ſpoedig als mogelyk is, weder te geven.

BRILLANT.

Vous êtes charmante; al te *charmante;* make ſtaat op myne erkentenisſe: ik zal my liever zonder eeten of drinken behelpen, om ze u zo veel te kaauwer weêrom te kennen keef.

MARGRIET.

Zeker! daar maak ik ook ſtaat op.

BRILLANT.

Adieu, zon van myn arte! ik ka myn zaken doene... Daar is niemand in huis om te raſeer?

MARGRIET.

Alle menſchen zyn vertrokken.

BRILLANT.

Ky wilt niete eene kleine *coup de peigne.*

MARGRIET.

Neen: gy zyt te laat gekomen.

BRILLANT.

Kom aan, keef my een kleine kusſe....

MARGRIET.

Neen, neen!

BRILLANT.

Ja, ja! een kleine kusſe.... (*Hy omhelst haar tegen haar' zin.*)

MARGRIET.

Och, laat ſtaan!

BRILLANT.

Zo ben ikke, dat zitte zo in de bloete: ô ik benne zo vlukke! (*Hy vertrekt.*)

DERDE TOONEEL.

MARGRIET, *alleen.*

Wat is die Brillant toch een lieve jongen: hy bemint my tot aanbiddens toe, en ik bemin hem ook; schoon ik myn eerste vyftien jaaren al voorby ben. Men heeft gelyk om te zeggen, dat men om jong te zyn maar verliefd moet worden.... Maar daar is van daag veel te doen; en zie eens hoe schoon ik geholpen word! Niemand komt 'er opdagen: wacht, ik zal eens wat leven gaan maken. Daar ben ik nu voor het krieken van den dag al op geweest; en zie eens welk een verwarde boêl! (*Zy roept.*) Marianne... Louise... Justine... Pieter! Marcel... kom! schielyk wat!

VIERDE TOONEEL.

MARGRIET, EENIGE KNECHTS EN MEIDEN.

DE KNECHTS.

Hier zyn wy.

EEN KNECHT.

Waarom neemt gy niet liever een' roeper? gy zoudt waarlyk uw keel bederven.

EEN ANDER.

Wanneer zy eens wakker is, dan is zy een plaag.

MAR-

MARGRIET.

Ik ben verplicht om alles alleen te moeten doen.

EEN MEID.

En wy, wat wy gedaan hebben in 't huis....

EEN ANDER.

Ja, verstaat gy; wat wy gedaan hebben.

MARGRIET.

Zwyg! hou stil! maak my niet verder driftig: ziedaar, daar zyn de vervallen; verdeel ze nu.

EEN KNECHT.

Hebt gy 'er het uwe wel van genomen?

MARGRIET, *altoos boos.*

Ja!

EEN MEID.

Wat is zy kwaadaartig!

MARGRIET.

Wat zegt gy daar, Pieternel?

VYFDE TOONEEL.

DE VORIGEN, JULIE.

JULIE.

Wat zegt gy, Margriet? wat beduidt dat geweld?

DE KNECHT.

Mejuffrouw, wy hebben het zeer volhandig, en zy beknort ons om dat wy nog niet genoeg doen.

JULIE.

Welnu! ik zal meer knechts nemen, of de huren verhoogen.

MAR-

MARGRIET.

Als gy hen gelooven wilt, zullen zy u nog wel wys maaken, dat gy hen geen loon genoeg geeft.

JULIE.

Maar waaröm bedroeft gy hen ook? zy doen immers wat zy kunnen? Gaat heen, goede menſchen, vervolgt uwe bezigheid.

ALLEN, *in het uitgaan.*

Die goede Meesteres!

ZESDE TOONEEL.

JULIE, MARGRIET.

MARGRIET.

Waaröm vraagt gy hen geen vergiffenis?

JULIE.

Hunne klachten zyn gegrond, ik moet hen aanhooren: daarënboven zyn zy my van dienst; zy kunnen buiten my, en ik heb hen van nooden. Men moet die geene, die ons dienen, nooit vernederen.

MARGRIET.

Waaröm zoudt gy hun huur verhogen? — hebt gy geen kinderen?

JULIE.

Ik zoek myn kinderen niet te verryken, met het zweet van den ongelukkigen werkman.

MARGRIET.

Hoe, gy trekt hun party? Laat ze maar begaan; gy zult ze allen bederven.

JU-

JULIE.

Ik ben u dankbaarheid verſchuldigd voor uwe zorg; maar gy moet medelyden met anderen hebben: wy hebben het zo dikwils voor ons zelve noodig.

MARGRIET.

Dat is waar. — Maar waaröm zyt gy zoo vroeg opgeſtaan?

JULIE.

Om u te helpen, myn goede Margriet!

MARGRIET.

Hoe, om my te helpen? ik kan alles alleen doen.

JULIE.

Het is geen groot verlies voor my: zedert langen tyd ontvlucht my de ſlaap....

MARGRIET.

Dat komt, om dat gy geen vertrouwen in uw Margriet ſtelt: en ondertusſchen weet gy, hoe zeer ik aan u verbonden ben.

JULIE.

Ik ben 'er van overtuigd, en wees verzekerd, dat ik het zal weten te belonen.

MARGRIET.

By u heeft men aan niets gebrek: wat heeft een meisjen als ik noodig? Ach! ik ben gelukkig.

JULIE.

Dat is men altyd, wanneer men de deugd betracht.

MAR-

MARGRIET.

Gy zyt het nogthands niet.

JULIE, *zuchtend.*

Ik ben het.

MARGRIET.

Gy bedriegt my: gy zyt vrolyk by de menſchen; maar, alleen zynde, zyt gy droefgeestig en ongelukkig; en dat ſatanſche *portrait* is 'er de oorzaak van.

JULIE.

Hebt gy ook kunnen bemerken, of de vreemdelingen, die van daag vertrokken zyn, te vreden waren?

MARGRIET.

Dat kan niet beter.

JULIE.

En die arme menſchen, die wy hier in huis genomen hebben, hebt gy die brood gegeven?

MARGRIET.

Meer als zy voor van daag noodig hebben.

JULIE.

Goed! zy zullen dan den honger niet gevoelen.

MARGRIET.

Zy zyn vertrokken; en hebben u met zegeningen overladen.

JULIE.

Dan ben ik genoeg betaald: de zegening van den ongelukkigen, is een geluk voor den weldoender.

MARGRIET.

Maar het is altyd geen voordeel....

JU-

JULIE.

Het is echter een groote troost.

MARGRIET.

Gy zyt een voorbeeld van deugd: ik zou wel te vreden sterven, indien ik u gelukkig zag. (*Zy gaat heen.*)

ZEVENDE TOONEEL.

JULIE, *alleen.*

Ik gelukkig? neen, nooit: de liefde heeft my een' misslag doen begaan, dien ik eeuwig betreuren zal. Ware ik alleen ongelukkig, ik zou zonder morren lyden; maar, helaas! myne kinderen! ik durf my hunne moeder niet noemen, zonder schaamrood te worden. Ach! nooit zullen zy hunnen wreeden vader kennen: ik zal onbekend en in droefheid leven.... Wreede Dorsainville! in welk eenen staat hebt gy my gebracht? Rampzalige verbystering! gy hebt de kalmte aan dit hart ontroofd. ô Hemel! gy ziet myn berouw: vergeef myne zwakheid, en doe de rust in myn hart wederkeeren!

AGTSTE TOONEEL.

JULIE, *de jonge* DORSAINVILLE, ROCHEMONT, *in officiers gewaad.*

ROCHEMONT.

Zyt gy de Meesteres van dit huis?

JU-

JULIE.

Ja, Mynheer! — wat is 'er van uw' dienst?

ROCHEMONT.

Het is een affchuwelyk weêr, en wy kunnen onze reis niet vervolgen.... (*Haar ftrelende.*) Gy zyt beminlyk.

JULIE.

Heeft men u uwe kamers laten zien?

ROCHEMONT.

Ja, en wy komen u onze misnoegdheid daar over betoonen.

JULIE.

Is 'er iemand van de bedienden, die u niet met behoorlyke achting behandeld heeft?

ROCHEMONT.

Ik heb my te beklagen over een oud brutaal fchepzel, waar aan ik duizend beleefdheden bewezen heb, en die ze my met de grootfte gekheden beäntwoord heeft. Zy is de eerste, op myn eer, die my zoo behandeld heeft.

JULIE.

Mynheer, ik ken myn volk: zy zyn niet in ftaat iemand, wie het ook zyn moge, onbeleefd te behandelen.

ROCHEMONT.

Dan heeft zeker het oude vel op my de proef willen nemen; maar ik zal 'er my over troosten met u te

zien,

zien, en ik ben verzekerd, dat ik alle reden zal hebben om over uwe behandeling te vreden te zyn: gy zyt engelächtig.... (*Hy kust haar hand.*)

JULIE.

Zacht wat! indien gy zo voort gaat, zult gy misschien reden hebben, om u over my te beklagen. Wees betamelyk, of deze herberg zal in 't geheel niet voor u geschikt zyn.

ROCHEMONT.

Daar deze herberg het eenigste huis in 't bosch is, valt er niet veel te kiezen.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Vrees niets, Mevrouw! gy zult, hoop ik, geen reden hebben, om over ons onvergenoegd te zyn.

JULIE.

Op deze voorwaarde, zal het my mogelyk zyn, u hier te ontfangen. (*Ter zyde*) Wat is een *fat* toch bespottelyk! (*Zy vertrekt.*)

NEGENDE TOONEEL.

DE JONGE DORSAINVILLE, ROCHEMONT.

ROCHEMONT.

Zy is beminlyk! een weinigjen norsch en spytig, maar wy zullen haar wel temmen Zeg eens, hoe vindt gy my? daar is toch geen schooner kleeding dan die van een' *militair*.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Daar wordt niets toe verëischt, dan het recht om ze te dragen.

ROCHEMONT.

Stelt deze vermomming my die niet buiten gevaar? Wy zyn nu niet meer op 't collégie: wy kunnen nu vry fpreken! Maar ga my nu geen zedenlesfen preëken!

DE JONGE DORSAINVILLE.

Denkt gy, na het geen u overgekomen is, nog aan beuzelingen? Het is nu tyd om alles wel te overdenken.

ROCHEMONT.

Het overdenken en de jongheid gaan zelden te famen. Ondertusfchen weet ik, dat myn geheel ontwerp ontdekt is; ik ben vlugtende: de jonge perfoon is geärresteerd. — Dat zal een leven van den duivel maken! 't Is toch vervloekt onaangenaam, dat de liefde altyd oorzaak is van het ongeluk van jonge lieden.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Uw vader zal over uw vertrek niet te vreden zyn.

ROCHEMONT.

Ik heb hem een aartigheid gedaan, die ik u zal vertellen; een overheerlyke grap!

DE JONGE DORSAINVILLE.

Neem ondertusfchen wel u maatregelen: want ik geloof nog niet dat gy in zekerheid zyt.

RO-

ROCHEMONT.

Ik heb niets te vrezen: ik ben op de grenzen van Piemont, en in vier ſtappen ben ik behouden. Laten wy nu na uw kasteel gaan. Ik geef u myn woord, dat ik het u zeer goed zal doen verkoopen.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Dat is niet genoeg: het behoort aan myn' broeder.

ROCHEMONT.

Wel drommels ja! aan uw' broeder? 't Wil ook wat zeggen! Die is immers, zedert tien jaar, uitlandig? en zints heeft men niets meer van hem hooren ſpreken. Wie weet, wat er van hem geworden is?

DE JONGE DORSAINVILLE.

Wie weet, of hy niet te rug zal komen? Ik weet niet, wat ik doen zal

ROCHEMONT.

Gy hebt ſchuldëisſchers, en die zult gy betalen met het geld van 't kasteel. Kom aan! houd u als een man.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Neen: 't is myn eigendom niet.

ROCHEMONT.

Gy ſpreekt als een Cato en handelt als een gekskap. Kom aan, myn vriend, geen berouw! Verkoop het kasteel en betaal de menſchen: gy zyt my ook ſchuldig en moet my betalen; ik zal in dien tusſchen tyd myn hof aan de meesteres van het huis maken.

Dan veröver ik noch een hart, terwyl ik op uw geld zit te wachten.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Maar indien myn broeder eens terug kwam, wat zou ik hem dan zeggen? niets! — Ik gevoel dat ik niet wel doe.

ROCHEMONT.

Och, myn vriend, hou toch eens op met al uw zwarigheden!

TIENDE TOONEEL.

DE VORIGEN, BRILLANT.

BRILLANT.

Kan ikke die Heeren ook, met myne kleine *capaciteite*, van dienst zyn?

ROCHEMONT, *hem de rug toekerende.*

Och Hemel, neen!

BRILLANT, *geraakt.*

Zo veel *dedain* niet, asje blieve, Mynheere! Ikke kan alles doen: ikke kappe, skeere, frifeere. Die kleine *crochets*, die *coups de peigne*, die *coups de cifeau*, die *coups de houppe*, *tac-tac*; en dat kaate alles zo skielyke as de winte.

ROCHEMONT.

Een dorps-barbier!

BRILLANT.

Wat noeme jy een dorps-barbiere? Alle kroote

ſtad

ſtad weêrkalme nokke van myn' naam en myne *capaciteit*. Wil jy eens *esſayier* myn *talent*, keef my dan jou ooſte maar een oogenblik, en aanſtonds zulle jy je zelve niet meer kenne; en ikke make van jou de mooiste *Cadédis* van eele Europe.

ROCHEMONT.

Gy zyt een Gasçon.

BRILLANT.

Ja, Myneere! dat ben ikke voor al myn leven en met eere.

ROCHEMONT.

Daar is niet veel op te roemen.

BRILLANT.

Zek keen kwaate van myn lande, datte zik van andere volke van Europe diſtingueere met dapperkeite, bevalligkeite, talenten en edelmoedigkeite.

ROCHEMONT, *lachende*.

Hy is grappig.

BRILLANT.

Finde ky dat ikke zo krappig benne?

ROCHEMONT.

Ja, gy zyt een van de grootſte origineelen, die ik myn leven gezien heb.

BRILLANT.

Oor eens: zo origineel en krappig ikke ben, zek ik je, dat er zekere origineele zyne, die ikke voor heele ſlekte modellen houw: verſtajye?

ROCHEMONT.

Wat is dat? (*Hy wil Brillant by de kraag nemen, maar Dorſainville wederhoudt hem.*) Onbeſchofte kaerel!

BRILLANT.

Die een andere beledikte zonder reden.... dat is eene onbeskofte.

ROCHEMONT.

Wacht, ik zal u voor uwe zotheden betalen.

BRILLANT.

Denke jy my bank te maken, *hé je ſuis militaire, ancien marchal – des-logis,... j'ai vu l'ennemi, dans quatre batailles.* Ikke durfe het yzere, hette vuur en de menſchen wel onder het ocke zien. Ouw je doote ſtille, as je *plaiſier* ebt om nok een beetje te leven.

DE JONGE DORSAINVILLE, *tegen Brillant.*

Myn vriend, wy hebben uw' dienst niet noodig.

BRILLANT.

Teken jou heb ikke niet met al: jy bente *honnête;* maar die *Monſieur* is een *brutal.*

ROCHEMONT, *geeft hem een' vuistſlag.*

Wat zegt gy daar, rekel? (*Dorſainville ſleept Rochemont weg.*)

ELFDE TOONEEL.

BRILLANT, *alleen.*

Kyke! die ſtompe zal em et leven kosten. Hatte ikke geärmeert keweest, ik zou em hebben doen zien,

wat

wat et is iemante als my te ſtompen. Ikke, *un brave de la garonne:* ik moet binnen een *quart d' heure* my van dat affront freek Ik motte fekte! ik motte fekte! ik motte fekte! *allons*, Brillante! myn vrinte, *courage*.

TWAALFDE TOONEEL.

BRILLANT, MARGRIET.

MARGRIET.

Wel nu! wat ſcheelt u?

BRILLANT.

Ik ebbe *une affaire d' honneur*.

MARGRIET.

Kom, kom!

BRILLANT.

Neen! ik kaa myn deken halen.

MARGRIET.

Met wien hebt gy het te kwaad gehad?

BRILLANT.

Met die zotskappen, die hier van den okkend gekomen zyn.

MARGRIET.

ô Hemel! is het mogelyk?

BRILLANT.

Ik motte eene *viketime* hebben. Ik motte my freek. Kyk, *mademoiſelle!* Gy ziet my nu nokke levendig; maar over een half uure ben ik doote — of kewrook.

(*Hy vertrekt. Margriet werpt zich in een' ſtoel: van tyd tot tyd komt zy weêr by zichzelve.*)

MARGRIET.

Wat ben ik verlegen! evenwel, hy is braaf: hy zal er zich wel weten uit te redden.

DERTIENDE TOONEEL.

JULIE, DE JONGE DORSAINVILLE, ROCHEMONT, MARGRIET.

JULIE.

Waar beklaagt gy u over, Mynheeren? ik ken Brillant, hy is een brave jongen, die zich omtrent u niet kwalyk kan gedragen hebben.....

MARGRIET.

Hy kan geen ſchuld hebben.

JULIE.

Ga aan uw werk, Margriet! Ik dacht hem hier te zullen vinden.

MARGRIET, *ter zyde.*

Wat zou ik verheugd zyn, als Brillant dien windbuil konde afrosſen.

ROCHEMONT.

Wat zegt die oude?

MARGRIET.

Uwe dienaresſe, Mynheeren! (*Zy vertrekt.*)

VEER-

VEERTIENDE TOONEEL.

DE VORIGEN, *behalve* MARGRIET.

JULIE.

Wilt gy de goedheid hebben uw' naam op het register te ſchryven?

ROCHEMONT.

Zeer gaarne. (*Hy teekent zyn' naam, de jonge Dorſainville doet hetzelfde na hem.*)

JULIE, *zy leest het register, ter-zyde.*

Dorſainville! — beminde naam!

DE JONGE DORSAINVILLE.

Gy ſchynt verwonderd over myn' naam?

JULIE.

Ik heb u heel jong gekend: gy hadt een landgoed, hier digt by gelegen.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Dat is zoo.

JULIE.

Uw nabeſtaanden?

DE JONGE DORSAINVILLE.

Zyn allen dood.

JULIE.

Gy hebt een' broeder gehad, die veel ouder was dan gy?

DE JONGE DORSAINVILLE.

Ja! kent gy hem?

JULIE.

Wy zyn ſamen groot gebracht, en hebben de zelfde opvoeding gehad.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Ik geloof my te herinneren, dat men my geſproken heeft van iemand, die.....

JULIE.

Wat is er van hem geworden?

DE JONGE DORSAINVILLE.

Wy weten het niet.

JULIE.

Is hy getrouwd?

DE JONGE DORSAINVILLE.

Dat geloof ik niet.

JULIE, *levendig.*

Niet getrouwd? Hebt gy tyding van hem?

DE JONGE DORSAINVILLE.

Geene hoegenaamd.... Het middagmaal precies te twaalf uuren: gy verſtaat my Mejuffrouw?

JULIE.

Ik verſta u; het zal tegen dien tyd gereed zyn.

DE JONGE DORSAINVILLE, *zacht tegen Rochemont.*

Ik geloof dat deze vrouw een oude beminde van myn' broeder is; ik zal het u verhalen, als gy met my gaat.

ROCHEMONT, *hy omhelst Julie.*

Vaarwel, myn aanbiddelyke!

VYF.

VYFTIENDE TOONEEL.

JULIE *alleen.*

Ik zal dan nooit iets van hem te weten komen? Trouwloze Dorſainville! gy hebt de kalmte aan myn hart ontrukt: gy verdient myn treurig aandenken, myne tranen niet! Niets kan u tot verſchooning ſtrekken. Gy hebt, by uw vertrek, uwe minnares aan [illegible]nde en gebrek ten prooi gelaten. Zedert lang ver- [illegible] ik, op deze plaats, myn' misſlag, onder een' aangenomen naam. Daar ik alleen in de waereld ben, heb ik al myne zorgen aan myn' zoon en dochter beſteed. Ongelukkigen! uw vader heeft ons verraden, verlaten; maar ik blyf u overig, om alles voor u te doen. Indien gy my uwe geboorte mogt verwyten, zult gy echter myn tederheid en zorgen moeten erkennen. Ik gaf u het beſtaan, en uw geluk te volmaken is myn plicht. Gy zult my tot troost in myne droefheid verſtrekken; en, ach! mogt ik u, door het vervullen van mynen moederlyken plicht, het ongeluk, dat myne liefde u aandeed, doen vergeten!

Einde van het eerste bedryf.

TWEEDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

AUGUSTIN, CHARLOTTE.

CHARLOTTE.

Hebt ge Mama al gezien?

AUGUSTIN.

Neen, nog niet. Hebt gy haar dan gezien?

CHARLOTTE.

Ja, ik heb het genoegen gehad, haar te omhelzen en goeden morgen te wenſchen!

AUGUSTIN.

Zodra zy gekleed is, zal ik haar ook goeden morgen gaan wenſchen.

CHARLOTTE.

Kent gy de les al, die zy u bevolen heeft te leren?

AUGUSTIN.

Wel zeker! Om haar te behagen, leer ik den geheelen dag door. Omdat zy eene goede moeder is, wil ik ook een goede zoon zyn.

CHARLOTTE.

En ik wil myn best doen om verſtandig te worden, om aan Mama te doen zien, dat ik haar lief heb. Ziedaar, daar is zy al!

TWEEDE TOONEEL.

DE VORIGEN, JULIE.

(*De kinderen gaan haar te gemoet om haar te omhelzen.*)

AUGUSTIN.

Mama, ontvang myn compliment: ik had u moeten voorkomen, maar het is myn schuld niet.

JULIE.

Myne kinderen! ik ben wel te vrede, dat ik u zo vergenoegd zie. Augustin! hebt gy de les geleerd, die ik u gisteren opgegeven heb?

AUGUSTIN.

Ja, Mama, en ik heb het tweede kapittel, over de plichten van den mensch omtrent zyn gelyken, van buiten geleerd.

JULIE.

Dit is het geen ik u vooräl aanbeveel niet te vergeten.

AUGUSTIN.

En hoe zou ik dat kunnen vergeten? Wy zien u dagelyks doen, het geen wy in de plichten van den mensch lezen. Dat boek heeft my zo sterk overtuigd, dat de weldadigheid een deugd is, dat ik dezen morgen al myn geld aan die arme reizigers heb gegeven, waaräan gy vergund had, hier te mogen vernachten.

JULIE.

Gy hebt wel gedaan, myn zoon! het geld dat men

tot

tot ondersteuning van ongelukkigen gebruikt, is altyd het best besteed. En gy, Charlotte?

CHARLOTTE.

Ik heb my ook geöeffend. Gy geeft ons zulk een goed voorbeeld, dat wy ons best zullen doen om u na te volgen.

JULIE, *ter zyde.*

Ach! volg my niet na. (*Overluid.*) Hoort, myne kinderen! ik bezit geen groot vermogen; zoekt derhalven kundigheden te verkrygen, om nooit in armoede te vervallen.

AUGUSTIN.

ô Wanneer ik maar eens groot ben, dan zal ik werken; en al wat ik win zal voor u zyn. Ik wenschte dat de kinderen, op hunne beurt, verplicht waren, hunne ouders te onderhouden.

JULIE.

Wel gezegd, myn zoon! deze grondstelling moet in uw hart gegraveerd zyn.

CHARLOTTE.

Mama heeft gelyk. Zo wy nog eens Papa konden wederzien, zou er niets meer aan ons geluk ontbreken.

JULIE.

Geef deze hoop vry op.

AUGUSTIN.

Is het lang geleden, dat hy vertrokken is?

JULIE, *weenende.*

Zeer lang.

CHAR-

CHARLOTTE.

Wat is er van hem geworden? — Zou hy dood zyn?

JULIE.

Ik kan het u niet meer verbergen: in uw wieg heeft hy u dikwils met zyne tranen bevochtigd, en....

AUGUSTIN.

Waaröm is hy niet by ons gebleven?

JULIE.

Hy heeft u verlaten.

CHARLOTTE.

Hoe! hy heeft zyne lieve kleine kinderen verlaten, die hem aangebeden zouden hebben.

JULIE, *nog gedurig schreiënde.*

Ik had geen vermogen.

AUGUSTIN.

En hy, hy was ryk?

JULIE.

Hy leefde in overvloed; en heeft u in armoede gedompeld.

CHARLOTTE.

Mama, gy weent.

JULIE.

Myn kinderen, omheist my: ik bemin u; herinner u dikwils dat uwe moeder u bemint: zo gy my slechts niet haat, zal ik al te gelukkig zyn. (*Zy omheist haare kinderen en vertrekt.*)

DER-

DERDE TOONEEL.

AUGUSTIN, CHARLOTTE, MARGRIET.

AUGUSTIN.

Ha! daar is Margriet.

MARGRIET.

Goeden morgen, lieve kinderen! Zyt gy reeds op?

AUGUSTIN.

Wel! het is toch al laat.

MARGRIET.

Zo tamelyk.

CHARLOTTE.

Wy hebben onze moeder al gezien.

MARGRIET.

Dat dacht ik wel: want die tranen.... Zy is toch een wonderlyke vrouw! (*Men hoort kloppen.*) Wie drommel klopt daar zo? (*Er wordt harder geklopt.*)

CHARLOTTE.

Al weder! Hoort ge wel, Augustin? (*Margriet doet open.*)

VIERDE TOONEEL.

DE VORIGEN; DORSAINVILLE, *gekleed als een Capucyn.*

AUGUSTIN.

Ha! het is een Capucyn!

DOR-

DORSAINVILLE.

God beware u in zyn heilige handen!

MARGRIET.

Hoe, duivel nu! zyt gy het die zo aanklopt? Wat wilt gy?

DORSAINVILLE.

Tot den dood toe vermoeid, na den geheelen nacht door onweder, wind, hagel en regen geloopen te hebben, wenschte ik hier het overige van den dag doortebrengen.

MARGRIET.

Hoe, gy? Maak daar geen rekening op.

DORSAINVILLE.

Heb de goedheid my dit te vergunnen: gy zult een goed werk doen; en de Hemel zal er u voor beloonen.

MARGRIET.

Zo ik daar op rekende, zou ik lang moeten wachten om fortuin te maken.

DORSAINVILLE.

Een weldaad gaat misschien nooit verloren. Men geeft van daag en morgen ontfangt men: zo gaat het in de waereld.

MARGRIET.

Het is onmogelyk dat gy hier kunt blyven: de postwagen komt dezen avond aan; alles zal bezet zyn.

DORSAINVILLE.

Welnu! een weinig stroo is, voor my, goed genoeg.

MARGRIET, *ter zyde.*

ô Wat ziet hy er leelyk uit! (*Overluid.*) Waar duivel! komt gy tog van daan? — Komt gy uit de hel?

DORSAINVILLE.

Ik kom uit Italiën; daar ik veel heb moeten uitstaan.

MARGRIET.

Gy kunt hier niet blyven.

CHARLOTTE.

Myn broeder! verzoek tog aan Margriet, dat zy hem hier laat blyven!

AUGUSTIN.

Margriet, laat u toch overhalen.

MARGRIET.

Neen, neen!

DORSAINVILLE.

Gy zyt zeer onmenschlyk: ik ben de barbaren ontvlucht; maar ik zie dat gy nog erger zyt.

AUGUSTIN, *tegen zyn zuster.*

Hy heeft gelyk; maar wagt!

MARGRIET.

Er kan niets voor u gedaan worden.

AUGUSTIN.

En waaröm toch zendt gy dezen armen man weg, Margriet? Gy weet dat het de begeerte van Mama is, dat de vreemdelingen wel behandeld worden. Indien zy wist, dat gy dezen zo mishandeldet, ben ik verzekerd, dat zy u beknorren zou.

MAR-

MARGRIET.

Zoudt gy dat denken?

CHARLOTTE.

Zeer zeker.

AUGUSTIN, *tegen Dorsainville.*

Hoor eens: zo zy den tyd niet heeft om u te bedienen, dan zullen wy het doen; en wy hopen u daarin genoegen te geven.

DORSAINVILLE.

Die lieve kinderen!

MARGRIET.

Ziet my die kleine uilskuikens eens aan!

AUGUSTIN.

Mama heeft ons geleerd alle ongelukkigen te beminnen en te achten; en 't is zo veel te slimmer voor u, als gy niet denkt zo als zy.

MARGRIET.

Waar bemoeit gy u toch meê?

AUGUSTIN.

Ik bemoei my met het geene, waar gy u veeléer mede bemoeiën moest.

MARGRIET, *tegen Dorsainville.*

Gy zult dan blyven?

DORSAINVILLE.

Ja.

MARGRIET.

Ik vertrek: want ik begin myn geduld te verliezen. (*Tegen Augustin.*) Dag, kleine dwingeland!

AUGUSTIN.

Dag, oude booze Griet!

VYFDE TOONEEL.

DE VORIGEN, *behalven* MARGRIET.

AUGUSTIN.

Vergeef het geen die vrouw u gezegd heeft: zy is wat haastig; maar zy heeft een goed hart. Blyf, en rust wat uit.

DORSAINVILLE.

Gaarne.

CHARLOTTE.

Zet u neder, en geef my uw' stok. (*Zy neemt zyn' stok en zet dien in een' hoek.*)

AUGUSTIN.

Wilt gy iets gebruiken?

DORSAINVILLE.

Een glas wyn, zo 't mogelyk is.

AUGUSTIN.

Zeer mogelyk; en ik zal het u bezorgen. (*Hy gaat een glas wyn halen*)

CHARLOTTE.

Gy schynt vermoeid te zyn: hebt gy gegeten?

DORSAINVILLE.

Ik woon eenige uuren hier vandaan: ik keer naar het vaderlyk huis te rug, daar ik myn' vader niet weder zal vinden.

AU-

AUGUSTIN.

Ziedaar, ververſch u wat. (*Dorſainville drinkt.*) Wilt gy niet meer?

DORSAINVILLE.

Ik dank u: het is genoeg.

AUGUSTIN.

Indien gy wilt....

CHARLOTTE.

Gy moet geen acht ſlaan op het geen Margriet u gezegd heeft. Zy is hier geen Meesteres. Mama is heel anders.

DORSAINVILLE.

Naar u te oordeelen, kan men haar zich niet anders, dan als eene volmaakte vrouw, voorſtellen.

CHARLOTTE.

ô! Alle menſchen zeggen het!

DORSAINVILLE.

Gelykt uw vader haar?.... Gy antwoordt niet.... Hoe is de naam van uw vader?.... Is hy misſchien dood?

AUGUSTIN.

Dit weten wy niet.

DORSAINVILLE.

Hy is hier dan niet?

CHARLOTTE.

Neen.

DORSAINVILLE.

Hy zal toch zeker wederkomen.

CHARLOTTE.

Wy hopen het.

DORSAINVILLE.

Schrei niet.... Hoe heet uw vader?

AUGUSTIN.

Mama heet Julie Des Bois.

DORSAINVILLE.

Julie.... ik vraag naar den naam van uw' vader.

AUGUSTIN.

Mama heeft ons dien nooit genoemd: wy hebben hem nooit gekend; wy zyn verlatene kinderen.

DORSAINVILLE.

ô Hemel! die slechte vader had dan geen hart?.... (*Ter zyde.*) Maar, helaas! ik was ook schuldig. (*Overluid*) Hoe, gy kent hem dan niet?

AUGUSTIN.

Mama wyst ons alle dagen zyn *portrait*.

CHARLOTTE.

Hy was een Officier zo schoon als de dag. Daar, zie myn' broeder maar eens aan: die gelykt hem juist.

DORSAINVILLE, *ter zyde*.

Hemel! wat treft my dat kind! 't Is als of ik....

CHARLOTTE.

Myn broeder is mooi; en Mama zegt hem dikwils: gy bezit de schoonheid van uw vader, de Hemel geve dat gy geene ondeugden van hem bezitten moogt!

DORSAINVILLE.

Hy was dan wèl zeer slecht!

CHAR-

CHARLOTTE.

Dewyl hy ons verlaten heeft....

AUGUSTIN.

Wilt gy zyn *portrait* zien, het is in de kamer van Mama; dan zal ik het gaan halen?

DORSAINVILLE.

Gy zult my daar door veel genoegen geven. (*Augustin gaat heen.*)

CHARLOTTE.

Dat gaat te verr'! Mama zal hem beknorren.

DORSAINVILLE.

Wees niet verlegen: ik zal u niet verraden.

AUGUSTIN, *die weder binnen gekomen is.*

Ziedaar, daar is het!

DORSAINVILLE, *met aandoening.*

ô Hemel! wat zie ik? myn *portrait!*

AUGUSTIN.

ô Myn zuster! hy bevindt zich niet wel. Gy stort tranen: ga weder zitten.

DORSAINVILLE, *de kinderen in zyn armen drukkende.*

Myn kinderen, myn kinderen!

CHARLOTTE.

Hy noemt ons zyn kinderen.

AUGUSTIN.

ô! Myn vader! het hart klopt my.

DORSAINVILLE.

En het myne wordt verscheurd.

CHARLOTTE.

Zyt gy ongelukkig?

DORSAINVILLE.

Ik was het te voren; maar nu, nu ben ik gelukkig! (*Hy omhelst hen.*)

CHARLOTTE.

Hoe kan het zien van myn' vader u verdriet aandoen?

DORSAINVILLE.

Hy was een monster! een barbaar! die ontmenschte! hy bezat geen hart. Neen, ik kan niet gelooven, dat hy u heeft kunnen verlaten. In het midden der wouden voeden de verslindende dieren hunne jongen op, en verlaten ze niet; en uw ontäarte vader gaf u het aanzyn om u te verlaten. Maar wees er zeker van: gy zult hem tot de deugd doen wederkeren.

AUGUSTIN.

Als wy hem wederzagen.

DORSAINVILLE.

Gy zult hem zien, hemzelven! Zo hy niet hopen kon u zo veel goeds te doen, als hy u kwaad gedaan heeft, zou hy dezen dag niet overleven.

AUGUSTIN.

ô Myn vader!

DORSAINVILLE.

Ik verdien dezen naam niet.

ZESDE TOONEEL.

DE VORIGEN, JULIE.

JULIE, *roepende.*

Augustin!

DORSAINVILLE, *verwonderd.*

Wat hoor ik?

JULIE.

Een Monnik? waar komt die van daan?

AUGUSTIN.

Van Italiën. Hy is zeer sterk vermoeid.

CHARLOTTE.

Mama! hy bevindt zich kwalyk.

JULIE.

Kom tot u-zelven: men zal u het noodige geven... Hoe, hy begeert niets.... Waar gevoelt gy u dan kwalyk?... (*Dorsainville wyst op zyn hart.*) In het hart? Ach! dan beklaag ik u!

DORSAINVILLE.

Gy beklaagt my? helaas!

JULIE.

Hoe bevindt gy u?

DORSAINVILLE.

Veel beter: ik begin adem te scheppen.

JULIE.

Gy lydt?

DORSAINVILLE.

Het lyden, dat my verscheurt, is daar.... maar ik

weet er ook het geneesmiddel voor: ik heb het gevonden, en zal welhaast van den last, die my drukt, ontheven zyn.

JULIE.

Van waar komt deze neêrgeslagenheid?

DORSAINVILLE.

Dit kunt gy nagaan: het is de vermoeidheid.

JULIE.

En uw hart is slaauw geworden?

DORSAINVILLE, *met nadruk.*

Neen: het is nog nooit zo sterk geweest als van daag; maar ik heb een' langen weg te voet afgelegd: weiger my uw medelyden niet.... ik heb het noodig.

JULIE.

Wees niet ongerust: gy zult hier met hartelykheid en belangeloos bediend worden. Ik ben wel niet ryk; maar ik hou veel van goed te doen, dit is myn eenigste uitspanning.

DORSAINVILLE.

Welke edelmoedigheid!

JULIE.

Van waar komt gy?

DORSAINVILLE.

Van Genua: ik word door ongehoorde plagen gemarteld. Ach! zo ik u die mogt verhalen! maar ik zou vrezen u te bedroeven.

JULIE.

Dat is niets, vertrouw my alles, zo ik u van dienst

kan

kan zyn; maak dan ſtaat op myn geheimhouding en beſcheidenheid. Augustin, ga de les van dezen dag beſtudeeren.

AUGUSTIN.

Ja, Mama. (*Tegen Dorſainville.*) Vaarwel, myn vader!

DORSAINVILLE.

Vaarwel, myn zoon!

CHARLOTTE.

Wilt gy ons ombelzen?

DORSAINVILLE.

Of ik dit wil! (*Hy omhelst hen.*)

CHARLOTTE, *zacht.*

Spreek niet van het *portrait.*

DORSAINVILLE, *zacht.*

Uw geheim is het myne. (*Overluid.*) Myn lieve kinderen!

ZEVENDE TOONEEL.

DORSAINVILLE, JULIE.

JULIE.

Gy bemint hen.

DORSAINVILLE.

Meer dan ik bekwaam hen uit te drukken.

JULIE.

Zyt gy aangedaan?

DORSAINVILLE.

Ik kan het niet ontkennen; hunne vriendſchap, hun-

hunne liefkozingen — alles heeft myn hart aangedaan. Zy zyn zeer innemend.

JULIE.

Zy zyn myn eenigste troost.

DORSAINVILLE.

Gy kunt hopen, dat zy ook die van hunnen vader zullen zyn.

JULIE.

Van hunnen vader, helaas.... Laten wy uw verhaal weder opvatten. Wat is u toch overgekomen? waaröm hebt gy Italiën verlaten?

DORSAINVILLE.

Om my aan de straf van eene langdurige gevangenis, en aan eenen stand, waartoe ik hoegenaamd geen roeping had, te onttrekken.

JULIE.

Waaröm zyt gy dan Monnik geworden?

DORSAINVILLE.

Om my voor de waereld te verbergen.

JULIE.

Wat hadt gy dan gedaan?

DORSAINVILLE.

Ik begaf my, agttien jaren oud zynde, in dienst: en in een zaak van eer, waarin ik ongelyk had, had ik het ongeluk myn' kamaraad dood te steeken.

JULIE.

Wreed vooröordeel!

DORSAINVILLE.

Ik ſcheepte my in naar Italiën, om my aan geene navorſchingen bloot te ſtellen, en begaf my in een klooster, welks kleeding ik aannam; maar ik wierd ontdekt, men ontnam my den heiligen post dien ik bekleedde, en ik wierd in de gevangenis der Inquiſitie geworpen.

JULIE.

Hoe zyt gy die gevangenis ontkomen?

DORSAINVILLE.

Door een wonder. Een Dominicaner, met wien ik door achting en vriendſchap verbonden was, wierd tot den rang van Groot-Inquiſiteur verheven. Hy herinnerde zich, dat ik in hechtenis zat, en liet geen tyd voorby gaan om my te redden. Op zekeren nacht hoor ik de deur van myn' kerker open doen: ik verbeeldde my niet anders dan dat men my de tyding van myn' dood kwam brengen; dan hoedanig was myne verwondering! Ik zie myn' vriend, hy werpt zich in myn armen, geeft my een volle goudbeurs en eenige papieren, ſtelt my in vryheid, en verlaat my weder oogenblikkelyk. Binnen weinig tyds bereik ik het ſtrand der zee, begeef my naar een ongemakbaar pord, beklim in myn vlucht de hoogſte rotzen en tart moedig honger en dorst, met het vast beſluit, van my veel liever in den afgrond neder te ſtorten, dan in de handen te vallen van dat vreeslyk gerechtshof, dat

in

in den naam van een' rechtvaardig en weldadig God, op de onmenſchelykſte wyze onderdrukt en vervolgt.

JULIE.

Hoe veel hebt gy geleden! maar waarheen zult gy u nu begeven?

DORSAINVILLE.

Ik ga naar het verblyf van den Heer Dorſainville... hy was eertyds de vriend van my en myn huisgezin; en hy zal my zyn' hulp niet weigeren.

JULIE.

Hoe, Dorſainville? kent gy hem?

DORSAINVILLE.

Zeer byzonder, Mevrouw; hy heeft nooit beter vriend dan my gehad.

JULIE.

Zo gy hem om byſtand gaat vragen, zult gy in uw voornemen te leur geſteld zyn: het is nu reeds meer dan tien jaaren, dat men hem dood rekent; en zyn broeder is thans hier, om morgen zyn huis te verkoopen.

DORSAINVILLE.

Hoe! zyn broeder is hier? dien ken ik niet.

JULIE.

Boven dien; wanneer Dorſainville hier was, wat zoudt gy van hem kunnen verwachten? Hy is een onbarmhartig mensch; een wreed minnaar en een onnatuurlyk vader; hoe zou hy dan een goed vriend kunnen

nen zyn? Neen, hy is niet in ſtaat om gelukkigen te maken.

DORSAINVILLE.

Niemand kent hem beter dan ik; hy is niet, zo als gy hem voorſtelt.

JULIE, *ſchreiënde.*

Gy gelooft het niet. Helaas! zo gy wist....

DORSAINVILLE.

Gy ſtort tranen?

JULIE.

Hy is de oorzaak van al myn ongeluk.

DORSAINVILLE.

Hoe, zoudt gy die Julie zyn....?

JULIE.

Heeft hy u dit geheim toevertrouwd?

DORSAINVILLE.

Hy heeft my alles vertrouwd: alle zyne geheimen waren my bekend.

JULIE.

Welnu! herken dan dien vriend, die bekwaam geweest is zyn kinderen te verlaten, die zich aan hun, zonder medelyden, onttrokken heeft, dien man zonder eer! Hy heeft zyn naaste bloedverwanten aan hun lot overgelaten, en zo even hebt gy de ongelukkige ſlachtöffers van zyn ontmenschtheid, van zyn barbaarschheid gezien.

DOR-

DORSAINVILLE.

Gy doet my ſidderen! Wat is de oorzaak dat gy u in dezen ſtaat bevindt?

JULIE.

Ik had kinderen, en dezen moest ik opvoeden: ik was alles voor hun. Door iederëen verſtoten, bleef my niets anders over, dan zelf een beſtaan te zoeken.

DORSAINVILLE.

De vader van Dorſainville had ten minste zorg voor u moeten dragen.

JULIE.

De zoon maakte my ongelukkig, en de vader verachtte my.

DORSAINVILLE.

Hadt gy geene vrienden?

JULIE.

Waar vindt men die, als men in 't ongeluk is?

DORSAINVILLE.

Vervolg het tafereel van uw ongelukken.

JULIE.

Weläan! hoor my! maar laat dit geheim met u ten grave dalen. Myn ouders waren noodruftig: ik verloor hen in myn vroegſte jeugd. Mevrouw Dorſainville nam my tot zich en voedde my op. Haar zoon, wiens misſlagen gy kent, ging naar zyn regiment, en keerde na verloop van twee jaaren tot zyn ouders te rug.... Hy wierd vader van myne kinderen, ontvluch-

vluchtte, en ik wierd door den trotſchen vader van myn' minnaar uit het huis verdreven. In dezen ysſelyken toeſtand bleef ik echter by myn zinnen. Ik verlaat het huis, verkoop de weinige klederen, die ik bezat, neem myne kinderen met my en vertrek neêrgebukt onder dien zwaren last. Maar wat zoude ik zonder ſchuilplaats, zonder beſtaan, zonder hulp verrichten? wat zou er van my worden? Ik zie een rivier; en, alleen door de wanhoop beſtierd, neem ik het beſluit, om er my in te werpen. Ik leg myne kinderen, na hen omhelst en voor eeuwig vaarwel gezegd te hebben, op den oever neder: ik loop en vlieg voorwaards.... maar ik hoor hun geſchrei, en eensklaps blyf ik ſtaan. Ik zie hen aan; zy lachen my vriendelyk toe; de ſtem der natuur doet zich hooren; en 't is my niet meer mogelyk te ſterven.

DORSAINVILLE.

Gy doet my beven! Wat wierd er van u; wat deedt gy?

JULIE.

Ik begaf my naar een boerenhuis, dat ik in de verte gewaar wierd: ik neem myn' zoon en dochter met my, en ging myn' oom, die in de zelfde ſtreek woonde, waarin wy ons thans bevinden, bezoeken: ik ſmeekte hem om zyn' byſtand; maar hy behandelde my met eene voorbeeldeloze hardheid, en zeide my, dat hy wel eene dienstbode, maar geen nicht noodig had, en dat hy, zo ik tot het eerste beſloot, zyn

toeſtemming daartoe geven zoude. Veröntwaardigd, maar tevens behoeftig, nam ik zyn aanbod aan. Vernedering, ſmaad — alles verdroeg ik met geduld: ik was moeder, en het werk, dat ik tot voeding myner kinderen verrichtte, kon dus geen' tegenzin in my verwekken.

DORSAINVILLE.

Hoe hebt gy aan zo veel harde beledigingen weêrſtand kunnen bieden?

JULIE.

De moederlyke tederheid behield my in 't leven: dit was ik aan myne kinderen verplicht.

DORSAINVILLE.

Hoe wreed waren uwe bloedverwaten!

JULIE.

Dorſainville was alleen ſchuldig: ik had my niet te beklagen.

DORSAINVILLE.

Dorſainville is wel misdadig. Na de rampen, die hy u lyden deed, hebt gy misſchien eene andere keus gedaan?

JULIE.

Neen: nooit zal iemand heerſchappy over myn hart hebben.

DORSAINVILLE.

Gelooft gy dat?

JULIE.

ô! Daar ben ik zeker van.

DOR-

DORSAINVILLE.

Zweer er echter niet op.

JULIE.

De liefde is als de dood; zy treft maar eens.

DORSAINVILLE.

Deugdzame moeder! hemelsche vrouw! uw deugd zal beloond worden! Dorsainville zal eens al het ongelyk, dat hy u aangedaan heeft, herstellen.

JULIE.

Ik geloof het niet.

DORSAINVILLE.

Geloof het vry: de ongelukkige deugd verkrygt rechten op een gevoelig hart.

JULIE.

Die laag genoeg is om te bedriegen en te verleiden, is zelden edelmoedig genoeg om zich van zyn' plicht te kwyten.

DORSAINVILLE.

Hy zal het zeker doen. De hoop is de moeder van de standvastigheid. Mevrouw! behoud deze.

AGTSTE TOONEEL.

DE VORIGEN, MARGRIET.

MARGRIET.

Mejuffrouw! kom dan toch, er is iemand om u te spreeken!

JULIE.

Ik ga.

MARGRIET, *zacht.*

En gy zult dezen Monnik houden?

JULIE.

Ja: laat men hem N°. 2. geven. Ik wil dat men hem alle mogelyke oplettenheid en zorg betoonen zal.

MARGRIET, *ter zyde.*

Zonder twyfel! 't Is zeker een schoone nering, om er zo veel meê op te hebben. (*Zy vertrekt.*)

NEGENDE TOONEEL.

DORSAINVILLE, JULIE, ROCHEMONT.

ROCHEMONT.

Hoe nu? Het is dan om met dezen Monnik te praten, dat gy my daar in de verte myn plaats aangewezen hebt?

JULIE.

Ik? Ik heb my immers niet verbonden om u gezelschap te houden?

ROCHEMONT.

Het zal wel een leugen zyn, dat die Capucyn my de loef afsteken zal. Ik ben zo kwaad als....

JULIE.

In waarheid, Mynheer! volgens uw gedrag heeft men moeite om u voor een' fatsoenlyk man te houden.

ROCHEMONT.

Uw Capucyn is recht aartig, om myn plaats in te nemen,

JU-

JULIE.

Uw redenen deden my medelyden met u hebben, en uw gedrag doet my u verächten.

ROCHEMONT.

Is dat dan myn medeminnaar? (*Hy weêrhoudt Julie, die vertrekken wil.*) Voorzichtig! gy zult niet vertrekken.

JULIE.

Welk recht hebt gy om my te wederhouden?

ROCHEMONT.

Kom aan, Mejuffrouw, omhels my!

JULIE.

Welk een onbeschoftheid! Het is zeer zonderling, dat gy my in myn eigen huis durft beledigen; gy moest u schamen. Het *corps*, waartoe gy behoort, is achtenswaardig, en het moest u bekend zyn, dat onze dappere krygslieden zich overal onderscheiden en doen achten door eer, moed en wellevendheid. Gy, die hun voetspoor inslaat, volgt hunne deugden naar; en onteer het kleed van een' Fransch Officier niet! (*Zy vertrekt.*)

ROCHEMONT.

Gy spreekt als een engel, ik zal u volgen, om het overige te hooren. (*Dorsainville belet hem heen te gaan.*)

TIENDE TOONEEL.

DORSAINVILLE, ROCHEMONT.

ROCHEMONT.

Zeg eens, vriend lief! wat doet gy daar te ſtaan?

DORSAINVILLE.

Gy ziet my gereed, om my tegen hoon en geweld te verzetten.

ROCHEMONT.

Gy zyt recht aartig in uw ſoort! Wat belang ſtelt gy in deze vrouw?

DORSAINVILLE.

Het grootſte belang; denk daar aan, en wacht u, dat gy haar in myn byzyn beledigt.

ROCHEMONT.

Hare beſcherming is in goede handen.

ELFDE TOONEEL.

DE VORIGEN, DE JONGE DORSAINVILLE.

ROCHEMONT.

Gy kom net van pas, myn vriend, om getuige van dit aartig tooneel te zyn. Zie my dezen kampvechter eens aan: hy is myn medeminnaar en haar ridder.

DORSAINVILLE.

Geen praatjens, Mynheer! ik ben een man van eer: ik heb u belet om een ſlechte daad te doen.

ROCHEMONT.

Gy zyt wel vermetel, my nog het hoofd te durven bieden.

DOR-

DORSAINVILLE.

Myn zaak is rechtvaardig. (*Rochemont wil zich op den Capucyn werpen; doch de jonge Dorſainville wederhoudt hem.*)

ROCHEMONT.

Laat my los, Dorſainville! ik zal hem dat verleeren.

DORSAINVILLE, *ter zyde.*

Dorſainville... hy is myn broeder! (*Overluid.*) Voorzichtig! gy zoudt ondervinden met wien gy te doen hebt.

ROCHEMONT.

Zwyg! of ik zal je baard uittrekken.

DORSAINVILLE.

Ik zou met u hetzelfde voorrecht niet hebben; gy hebt er nog geen.

ROCHEMONT.

Wel ſatansch!

DORSAINVILLE.

Ik zie, dat het verſtand ook niet zeer vroegryp by u is.

ROCHEMONT.

Ik zal dien ſchurk de ooren van zyn kop halen.

DORSAINVILLE.

Jongman! wat voorrecht hebt gy om my te beledigen?

ROCHEMONT.

Ik moet hem verbeteren.

DORSAINVILLE.

Gy zyt het, die een lesjen noodig hebt; en ik zal er u een geven. (*Hy ſluit de deur, en neemt den ſleutel.*)

tel.) Laten wy nu eens zien, wie van ons beiden den ander' de ooren van 't hoofd halen zal.

ROCHEMONT.

Dat zal ik zyn. (*Hy valt op Dorſainville met den degen in de hand aan*) Kom aan, myn kleine vriend, wy zullen zien.

DORSAINVILLE: *hy biedt hem een pistool aan.*

Zo gy nadert, ſchiet ik u de harsſens in.

ROCHEMONT, *terug gaande.*

De wapens zyn niet gelyk.

DORSAINVILLE.

Zy zullen het worden. (*Tegen zyn' broeder.*) Mynheer! leen my uw' degen.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Maar, Mynheer....

DORSAINVILLE, *den degen aannemende.*

Op myn woord, laat my begaan! (*By den eersten aanval ontwapent hy Rochemont.*)

ROCHEMONT.

Welzo! hy heeft een ſterke vuist: ik ben ontwapend.

DORSAINVILLE.

Neem uw' degen terug, en laten wy weder beginnen.

ROCHEMONT.

Hoe! weder beginnen? Die Capucyn is een duivel!

DORSAINVILLE.

Neen, ik ben een menſch, leer dien eerbiedigen... Laten wy een einde maken!

RO-

ROCHEMONT.

Hoe nu? het is genoeg voor dezen keer.

DORSAINVILLE.

Aan deze taal zie ik, dat gy geen Officier zyt.... Kom aan, laten wy ophouden.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Daar ben ik tegen; ik ben verzekerd, dat het hem leed doet u beledigd te hebben.

ROCHEMONT.

Het is waar, ik ben oploopend: ik ben wat haastig.

DORSAINVILLE.

Neem uw degen weder op, en denk daar aan, dat hy, die waarlyk braaf is, van dezelve alleen gebruik moet maken, om de rechten van zyn land te doen gelden; en niet om onrechtvaardig het bloed van zyn gelyken te vergieten. Daar is de sleutel, nu kunt gy vertrekken.

ROCHEMONT, *ter zyde.*

Vervloekte Capucyn, gy zult het my betalen. (*Hy wil vertrekken; doch ontmoet Brillant aan de deur.*)

TWAALFDE TOONEEL.

DE VORIGEN; BRILLANT, *gewapend met een' degen.*

ROCHEMONT.

Goeden dag, myn vriend! goeden dag.

BRILLANT.

Zakte wat! ikke ebbe nok iets met je te spreek.

ROCHEMONT.

Met my?

BRILLANT.

Mette jou zelve, van zeer dikte by, en zeer *promptement*.

DORSAINVILLE, *ter zyde*.

Wat wil deze zonderlinge knaap?

ROCHEMONT.

Ik verſta niet wat gy wilt zeggen?

BRILLANT.

Ky verkete zeer kaawe de *injurie* die ky gedaan ebte.

ROCHEMONT.

Ha! is het daaröm? (*Hy wil vertrekken.*)

BRILLANT.

Zakte wat! wanneer men *offenceert*, is de eerste *devoir* om te ſekte; de vuisteſlak, die ky my kekeven ebt, zitte hier nokke. (*Op zyn hart wyzende.*)

ROCHEMONT.

Welnu! laat hy er dan maar blyven zitten.

BRILLANT.

En als men my kloppe, dan motte ikke doodſteeke, of ikke motte bekraven worden; het eene of het andere.

ROCHEMONT.

Laat my met rust.

BRILLANT.

Non, de partout les diables! ikke zal u niet met ruste laten; kene keweld, ikke bid u. *Allons au detour de l'auberge!* in een kleine ſtrate, en daar zullen wy ziene om een einde aan 't dispute te maak.

RO-

ROCHEMONT.

Ik heb een zaak van belang te doen.

BRILLANT.

Het zal niet lanke zyn? die uitstelle is bange.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Zo hy u beledigt heeft, zal hy u te vrede stellen.

ROCHEMONT.

Daar reken ik ook op.

BRILLANT.

Ik hope dat ky niete uw paarte zal laten zadele, zonder my te waarschouwen. (*De jonge Dorsainville en Rochemont vertrekken.*)

DERTIENDE TOONEEL.

DORSAINVILLE, BRILLANT.

DORSAINVILLE, *ter zyde.*

Dat is een barbier die net van pas komt. ik heb hem noodig.

BRILLANT, *ter zyde.*

Sources de la garonne! watte skone kelekenheid verlies ikke. (*Hy schermt alleen*) *Parez là, tierce, au demi-cercle*; datte is voor de ewikeite.—*A la onzieme....*

DORSAINVILLE.

Bedaar, bid ik u; laat ons van het tegenwoordige praten: ik heb uw hulp noodig.

BRILLANT.

Ah! *quel barbache....* is datte? — Ik ebbe keen tyd.

DOR-

DORSAINVILLE.

Ik heb uw' dienst echter noodig.

BRILLANT.

Ik ben niete kemaakt om eene Capucyn te *rasere*; daarënboofe uw *confrères* zouden u niete meer kennen.

DORSAINVILLE, *met levendigheid.*

Neem het op dezen toon met my niet; ik laat my niet ongestraft beledigen.

BRILLANT, *vriendelyker.*

Welnu! ky ziet my kereet u te voldoene.

DORSAINVILLE, *hy geeft hem een stuk geld.*

Ziedaar! dat is voor de moeite die gy nemen zult.

BRILLANT, *verwonderd.*

Ikke ka myn kereedschappe halen! (*Ter zyde.*) *Mais je n'en revien pas.* Deze Capucyn betaald *comme un évêque!* dat is braaf. (*Hy gaat voor een ogenblik buiten.*)

DORSAINVILLE.

Ik heb dat gezicht nog eens gezien; doch waar, weet ik niet.... Ha! ik weet het al; nu zal ik hem eens betalen.

BRILLANT, *hy maakt zich gereed om hem te scheeren.*

Kom aan, aan 't werke.... haastike: want (*op zyn' degen wyzende,*) ikke ebbe nok *une pratique à faire.* Ah! ikke kan u niette hier *rasere*, het is de kroote saale, ky motte in een andere plaatse kaan. (*Ter zyde.*) Het is aartige, ikke die niet andere als *militaire rasere*, ka de baarte van de Capucyn maken?....

DOR-

DORSAINVILLE.

Goed; maar ik geloof dat ik u ken.

BRILLANT.

Pas posſible!

DORSAINVILLE.

Zyt gy militair geweest?

BRILLANT.

Tot in myn ziele, Mynheer! tot in myn ziele.

DORSAINVILLE.

Zyt gy dragonder onder het regiment van Langedoc geweest?

BRILLANT.

Ja, *dans la cavalerie.* Ikke heb my gecomporteerd met *honneur*, ikke heb myn' naam *illuſtre* kemaakt door *brillante* daden.

DORSAINVILLE.

Gy hebt gedeſerteerd....

BRILLANT, *verlegen.*

Dat is om dat ikke niete *content* was.

DORSAINVILLE.

Gy waart, aan uw' Capitain, twee honderd gulden ſchuldig, toen gy vertrokt.

BRILLANT.

Deze man is eene tovenaare; — maar men wiste niete wat van hem keworde is, en zonder datte, zoude ik hem de gelte weder kekeeven hebbe; gy verſtate wel? *c'est une bagatelle;* maar, Mynheere! ebt ky de gaave van te voorzek?

DOR.

DORSAINVILLE.

Neen; – maar, Brillant! kent gy my niet meer?

BRILLANT.

Je me donne au diable.... Uw naam?

DORSAINVILLE.

Dorſainville.

BRILLANT.

Hoe! gy zyte *mon Capitaine?*

DORSAINVILLE.

Juist.

BRILLANT.

Je vous demande bien pardon.

DORSAINVILLE.

Ik wil myn geld hebben.

BRILLANT.

Voor het *momente* kan ik niete.

DORSAINVILLE.

Gy behoorde dan zo brutaal niet te zyn.

BRILLANT.

Ik vrage verkiffenisſe, ik had de *l'humeur:* die *coſtume* heeft my bedrogen.

DORSAINVILLE.

Het middel om zich niet te bedriegen, is om niemand te beledigen.

BRILLANT.

Ja, ky ebt gelyke; ik eb deze keer ongelyk. Ziedaar, ik ebbe niete meer als ſestik gulden, dat is alles wat ik bezitte, ik wil ze u keven.

DOR-

DORSAINVILLE.

Uw gulhartigheid behaagt my: ik ontfla u van alles; derhalve quitantie.

BRILLANT.

Quitance! dat is *superbe.*

DORSAINVILLE.

Zo gy ondankbaar waart geweest, dan had ik alles begeerd. Ziedaar, daar hebt gy geld: zorg dat ik nu ten eerste een *uniform* bekom.

BRILLANT.

Waar dat te finden? – Ha! ikke bedenk.... Ikke ebbe gekokte de *equipagie* van een Officier.

DORSAINVILLE.

Ga ze halen. De beurs is voor u; maar gy moet vooräl het geheim bewaren.

BRILLANT.

Dat zweere ik, *foi de Gasçon.* (*Hy neemt den brieventas, die Rochemont heeft laten vallen, op.*) Maar van wie is deze *portefeulle?* Is hy van u, Mynheere?

DORSAINVILLE, *hy leest buiten op den brieventas.*

„ Ik behoor aan Mynheer Rochemont, klerk van „ den Procureur te Frejus.' Die ontdekking is goed: ik had wel willen wedden dat die jongeling geen Officier was.

BRILLANT.

Wanneer het op de *honneur* komt, zit de deeke van de *militair* niet in de skeê vaste. Keeve my *de porte-*

feul-

feulle, ik zal hem *de procedure* zwaar late betalen. (*Hy neemt den brieventas terug.*) Ik kroete u met al myn arte!... (*Hy vertrekt.*)

VEERTIENDE TOONEEL.

DORSAINVILLE, *alleen.*

Eindelyk zal ik deze kleeding verlaten. Welk een gelukkige uitflag! in één' dag vind ik myn' broeder, myn echtgenoot en myne kinderen.... Julie, beminlyke Julie! ik was de oorzaak van al uw ongelukken, en nu zal ik ook de bewerker van uw geluk, en de getuige van uwe deugden zyn. In welk eenen toeftand had ik haar gebracht? Verblind door de wanhoop.... Ach! haar graf zou ook het myne geweest zyn! Wreed tooneel! kwel my niet langer! Door het huwlyk moet ik de afwykingen der liefde weder herftellen. Eindelyk zullen natuur en deugd zegepralen.

Einde van het tweede bedryf.

DER-

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

BRILLANT, MARGRIET.

BRILLANT.

Ja, myne *adorable!* dat gelte is voor my.

MARGRIET.

Waaröm heeft men het u gegeven?

BRILLANT

Omme my te *recompenseer* voor myn *merites.*

MARGRIET.

Maar voor welke dan toch?

BRILLANT.

Daar is een *secret* akter, die ik niet wel kan zekke.

MARGRIET.

Gy zult my nu myn zestig gulden wedergeven.

BRILLANT.

Ziedaar, myn schoone! *voila la bourse entiere:* want ik hoope dat haaste onze *pétits tresors* maar eene enkele uit zalle maken

MARGRIET, *de beurs aannemende.*

Dat zullen wy zien.

TWEEDE TOONEEL.

DE VORIGEN, DORSAINVILLE, *gekleed als een Officier*, DE JONGE DORSAINVILLE.

MARGRIET, *tegen Dorsainville.*

Mynheer! komt gy hier logeren?

DORSAINVILLE.

Ja, Mejuffrouw!

MARGRIET.

Wy zullen u met vermaak ontfangen. Gy doet ons veel eer aan; maak ſtaat op myn zorg en iever.

DORSAINVILLE.

Dat geloof ik: gy zyt zo verplichtende.

MARGRIET, *ter zyde.*

Het is een vermaak met zulke jonge Cavaliers om te gaan; maar niet met zulke leêlyke Capucyns.... (*Overluid.*) Uw dienaresſe, Mynheer! (*Zy vertrekt.*)

DERDE TOONEEL.

DE GEBROEDERS DORSAINVILLE, BRILLANT.

DORSAINVILLE.

Kom, myn broeder! laten wy ons geſprek eindigen. Gy hebt ſchuldenaren, en die moet gy ten eerste betalen.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Ik heb er de middelen niet meer toe.

DORSAINVILLE.

Uw erſenis is verteerd? Is de myne nog onäangeroerd?

DE JONGE DORSAINVILLE.

Die is onäangeroerd: gy kunt rekenen op vyftig duizend livres inkomen.

DORSAINVILLE.

Welnu, dan zult gy u niet langer behoeven te kwellen: ik ben ryk.

VIERDE TOONEEL.

DE VORIGEN, CHARLOTTE, AUGUSTIN.

CHARLOTTE.

Welnu, waar is hy?

AU-

AUGUSTIN.

Hy is er niet meer.

CHARLOTTE, *Dorsainville aanziende.*

Ik geloof dat....

AUGUSTIN.

Och! ja, hy is het!

CHARLOTTE.

Ik durf het niet zeggen....

AUGUSTIN.

Het is uw vader: het is de Officier van het *portrait.*

CHARLOTTE.

Ja, wy zyn er van overtuigd; de natuur kan niet liegen. (*Zy werpen zich in de armen van Dorsainville.*)

DORSAINVILLE.

Ja, myn kinderen! omhelst uw' vader, en vergeef hem al uwe ongelukken.

VYFDE TOONEEL.

DE VORIGEN, ROCHEMONT, EEN OFFICIER, *met eenige Soldaten.*

ROCHEMONT.

Ja, het is hier; maar ik zie hem niet. Waar is hy nu?

OFFICIER.

Men zegt dat hier een vermomde Capucyn is, die de reizigers beledigd, en met hun vecht.

DORSAINVILLE.

Hier is hy: ik ben de Capucyn, dien gy zoekt.

OFFICIER.

Op nieuw eene vermomming! Men arresteer' hem!

DE JONGE DORSAINVILLE, *zyn' degen trekkende.*

Laat af: het is myn broeder.

BRILLANT, *zyn' degen trekkende.*

Het is myne *bierfaiteur*, ik make een *muraille* van myn lyfe voor hem.

DORSAINVILLE.

Indien ik schuldig ben, moet ik gestraft worden; maar indien ik onschuldig ben, laat ik my dan verdedigen.

BRILLANT.

C'est ça; de bewyzen!

OFFICIER, *tegen den jongen Dorsainville en Brillant.*

Mynheeren! het staat u niet wel het geweld te beproeven. Ik zou hier misschien middelen, waartoe de wet my recht geeft, ten uwen opzichte in 't werk moeten stellen. (*Tegen Dorsainville.*) En in u is alles verdacht: die dubbele vermomming spreekt niet in uw voordeel!

DORSAINVILLE.

In een oogenblik zal men zien, dat myn aanklager alleen schuldig is.

OFFICIER.

Hebt gy getuigen?

DORSAINVILLE.

Hier zyn myn bewyzen; bezie deze papieren, (*hy geeft hem zyn' brieventas over.*) en gy zult zien of alles niet in behoorlyke order is.

ROCHEMONT, *ter zyde.*

Zou ik my bedrogen hebben?

DORSAINVILLE, *tegen Rochemont.*

Jongeling! na dat gy my beledigd, en ik u ontwapend heb, zyt gy myn aanklager geweest; dat is niet edelmoedig.

DE JONGE DORSAINVILLE.

Gy verdiende....

RO-

ROCHEMONT.

Maak u niet driftig.

BRILLANT.

Patience! elk zyn beurte.

OFFICIER, *aan Dorſainville zyn' brieventas wedergevende.*

Ik ben genoeg onderricht. Gy komt uit de gevangenis der Inquiſitie, daar zult gy zeker veel uitgeſtaan hebben? (*Tegen Rochemont.*) Gy, Mynheer! uwe beſchuldiging is laster, en ik ſchaam my dat ik ze aangehoord heb. Wanneer men ſtout genoeg is iemand te honen, moet men niet laag genoeg zyn, om den beledigden valſchelyk aan te klagen.

BRILLANT, *den brieventas aan Rochemont gevende.*

Terwyle nu de *portefuille* van myn' *Capitaine* is keverifieerd, laat ons ziene of deze ook in goede ordre is.

ROCHEMONT, *zacht tegen Brillant.*

Zeg dat gy u bedrogen hebt; ik zal er u voor belonen.

BRILLANT.

ô Neen! het is tyte dat alle die *intrigante* geſtrafte worde.

OFFICIER, *na dat hy de papieren heeft nagezien.*

Mynheer Rochemont, procureurs Klerk.... Gy zyt juist de man dien wy zoeken.

ROCHEMONT, *in verlegenheid.*

Gy bedriegt u: ik ben Officier....

OFFICIER.

Hoe is 't mogelyk dat gy u, om laagheden te verrichten, onder zulk een achtbaar kleed verſchuilt?

ROCHEMONT.

Laagheden!

OFFICIER.

Duizend louiſen, die gy van Mynheer uw' vader geſtolen hebt; onnoemlyk veel ſchulden, die gy betalen moet.... Laat ik van het overige maar zwygen! (*Tegen de Soldaten.*) Brengt hem by zyn' vader. (*Tegen Rochemont.*) Geef my uw' degen!

BRILLANT.

Ok! zy is niete gevaarlyke; zy 't nooit kwate kedaan aan iemante. De rokke, zo als men zekke, make niet de Capucyn. *Allons!* brenk hem na de papa!

ROCHEMONT, *tegen den jongen Dorſainville.*

Gy zult niet vergeten, dat wy nog een kleine rekekening zamen te veréffenen hebben?

DE JONGE DORSAINVILLE, *zeer koel.*

Wy hebben er twee.

OFFICIER.

Mynheer Dorſainville en Brillant zyn in deze zaak een weinig driftig geweest; maar laten wy er niet meer van ſpreken. (*Tegen Dorſainville.*) Wat u betreft, Mynheer! gy zult u niet op my verhalen. Voor dezen was ik de vriend van uwe familie; en ik hoop, dat gy my wel gelooft, als ik zeg dat ik de uwe ben.

DORSAINVILLE.

Ik zal my altyd geluk wenſchen, de vriend te zyn van een' braaf man, gelyk gy my toeſchynt. (*De Soldaten brengen Rochemont weg.*)

ZESDE TOONEEL.

DE GEBROEDERS DORSAINVILLE, BRILLANT, DE OFFICIER, JULIE, AUGUSTIN, CHARLOTTE, MARGRIET.

JULIE.

Ach, Mynheeren! breng dien armen Capucyn niet weg.

AU-

AUGUSTIN.

Hy is er niet meer: daar is papa. (*Julie valt in onmacht.*)

JULIE.

Dorſainville! zyt gy het wel, dien ik zie?

DORSAINVILLE.

Ik ben een getrouw minnaar, die zich aan uw voeten komt werpen; wys hem niet af! Zo ik eenmaal van myn' plicht ben afgeweken, myn berouw is groot.

JULIE.

Dorſainville!

DORSAINVILLE.

Zo gy my niet meer beminnen kunt, wees dan echter moeder; geef een' vader aan uwe kinderen. Vergeet de dwalingen der liefde, en geef geen gehoor dan aan de ſtem der natuur alleen!

DE KINDEREN, *zy omhelzen hunne moeder.*

Genade, lieve mama! genade!

JULIE.

Gy vraagt my genade voor uwen vader.... Ik ſta zo u toe. Weläan, ik geef u uwe kinderen weder.

DORSAINVILLE.

En myne echtgenoote?

JULIE.

Wy zyn onſcheidbaar.

DORSRINVILLE.

Wy zullen gelukkig zyn! Myn goederen zyn de uwen. Laten zy de beloning zyn van verdienste en deugd!

JULIE.

De liefde herëenigt ons: ik heb uw kinderen voor u behouden; en zo gy u nog eens mogt verwyderen, denk dan aan uwe Julie, en aan de ongelukken der onſtandvastigheid!

DOR-

DORSAINVILLE, *tegen zyne kinderen.*

Omhelst myn' broeder, en herken in hem uw' oom; heb voor hem de zelfde achting en liefde als voor my.

BRILLANT.

Ah! die Mynhere is uw broedere, ikke wiste dat nok niete.

JULIE.

Margriet! ik laat u deze herberg, zy behoort u; maar veränder niets in de inrichting, en dat de ongelukkige er altoos wel onthaald worden.

MARGRIET.

Ik ontvang die met dankbaarheid. Maar aan Mynheer heb ik my ſterk bezondigd.

DORSAINVILLE.

Ik ben er niet boos om.

BRILLANT.

Mademoiſelle Marguerite, daar is het *momente* om nok eene kelukke meere te maken. Laate ons zamen trouw!

JULIE.

Zo Margriet er in toeſtemt, zal ik die verëeniging begunstigen.

MARGRIET.

Goed! ik ſtem er in toe... Maar zult gy getrouw zyn?

BRILLANT.

Aan wie zekte ky dat? aan wie zekte ky dat? Keef my de hante! Dat is eene kedane zake.

DORSAINVILLE.

ô Myn vriendin! ô myn lieve kinderen! de dwalingen der jeugd zyn oorzaak van uwe rampen geweest; zy zyn nu voor altyd uitgewischt. In het midden van een tedergeliefd huisgezin, zal ik my met deszelfs geluk bezig houden. Ach! zo het ſmartelyk is misſlagen te begaan; hoe ſtrelend is het, die te herſtellen!

E I N D E.